

Slovensko filozofsko društvo
Filozofska fakulteta, 9. 5. 1984

OKROGLA MIZA O ETIČNI PROBLEMATIKI SMRTNE KAZNI - UVODNE TEZE

V okviru Slovenskega filozofskega društva začenjamo razpravo o problematiki smrtne kazni, ker menimo, da smrtna kazen ni samo pravniško vprašanje, temveč eno izmed temeljnih etičnih vprašanj, o katerem razmišlja ter se tako ali drugače opredeljuje vsak razmišljujoč in čuteč človek, še posebej pa si moramo to vprašanje zastaviti filozofi, ki se v svojem delu in življenju z etično problematiko vseskozi srečujemo.

Moj prispevek nima namena, da bi bil poglobljena in temeljita analiza etičnih vprašanj v zvezi s smrtno kaznijo, saj bi takšna analiza daleč presegala moje moči in znanje, temveč bom skušal - v obliki uvodnih tez - na kratko podati najpogostejše in po mojem mnenju najtehtnejše razloge proti smrtni kazni, ki so v lapidarni obliki nakazani tudi v pobudi (na hrbtni strani vabila). Gre za bolj ali manj znane argumente abolicionistov, torej nasprotnikov smrtne kazni, ki jih že vrsto let srečujemo ^{tudi} v člankih nekaterih naših vodilnih strokovnjakov s področja kazenskega prava, ki pa nam morda vendar še niso prišli tako globoko v zavest, kot bi bilo treba. Osebno sem prepričan, da je že skrajni čas, da tudi pri nas ukinemo smrtno kazen, kakor so pred nami storili že v številnih civiliziranih družbah.

Prvič, z etičnega stališča je gotovo najpomembnejši razlog proti smrti kazni etični imperativ, ki bi ga označil kot nedotakljivost človeškega življenja. Ta nedotakljivost je postulirana tudi v 175. členu Ustave SFRJ, ki pravi - citiram:

"Človekovo življenje je nedotakljivo."

Zal pa takoj za tem stavkom sledi stavek:

"Smrtna kazen se sme izjemoma predpisati in izreči za najhujše oblike kaznivih dejanj."